

A Magyar Anyagvizsgálók Egyesülete (MAE) elnökeinek portréja

Tetmajer Lajos (vagy ahogyan a mérnöki tanulmányok során megismertük, Ludwig von Tetmajer) 126 éve, 1895. szeptember 9-11. között Zürichben életre hívta az Anyagvizsgálók Nemzetközi Szervezetét. A MAGYAR ANYAGVIZSGÁLÓK EGYESÜLETE másodikként, 1897. június 16-án alakult meg azzal az alapvető céllal, hogy hazánkat a nemzetközi rendezvényeken ez, és ne az osztrák-magyar egyesület képviselje. A II. Világháború végéig szervezetünk folyamatosan működött, majd az alapítás 100. évfordulóján, a Miskolctapolcán elindult kezdeményezés hosszás vajúrást követően (Anyagvizsgálók Lapja, 2013/3-4) végül 2012-ben beérett. Az eltelt – immáron történelmi – kor nem csupán lehetőséget biztosít a Felelős Szerkesztőnek a visszatekintésre, hanem fel is szólítja arra, hogy megemlékezzünk dicső elődeinkről. Az alapvető kérdés ebben a helyzetben: hogyan, milyen módon, miképpen? A történelem megismételhetetlen. Ami elmúlt, visszahozni nem lehet, még törekedni sem szabad erre, hiszen a kudarc eleve adott. Mégis kapaszkodóként szolgálhat az a tény, hogy mindig és mindenkor voltak olyan emblemikus személyek, akik többet vállaltak a szakmáért, annak fennmaradásáért, a szakemberek összefogásáért, a tudás népszerűsítéséért.

Ezek voltak az Egyesület elnökei. Álljon itt a névsoruk:

1897-1904	Czigler Győző (műegy. tanár)
1904-1910	Nagy Dezső (műegy. tanár)
1910-1914	Czékus Aurél (min. tanácsos)
1914-1917	Rejtő Sándor (műegy. tanár)
1917-1924	Zielinski Szilárd (műegy. tanár)
1924-1927	Gállik István (alelnök, államtitkár)
1927-1930	Czakó Adolf (műegy. tanár)
1930-1934	Zorkóczy Samu (műsz. vezérig.)
1934-1939	Mihailich Győző (műegy. tanár)
1939-1942	Quirin Leo (műegy. tanár)
1942-1944	Misángyi Vilmos (műegy. tanár)
2012-2014	Gillemot László, Dr.
2014-2019	Czinege Imre (professzor emeritus)
2019 -	Biró Gyöngyvér, Dr. habil

A 14 nevet felsorakoztató névsorból lapunk korábbi számaiban már öt szakember életének mozzanataival találkozhattak. Most a Mihailich Győző (1877-1966) a „vasbetonszerkezetek” építésének hazai „apostolával” életének egyes részleteibe tekinthetünk be.

Tóth László
felelős szerkesztő

Mihailich Győző (1934-1939)

- 1877. október 14-én Temesrékason született köztisztviselő családban.
- Kecskeméten tanult, majd 1899. szeptember 28-án a Budapesti Műszaki Egyetemen (akkor Királyi József Műegyetem) kitűnő minősítésű mérnöki oklevelet kapott.
- 1899-től az egyetemen oktatott Khernd Antal professzor mellett, 1899-1902-ig tanársegéd, 1902-1906-ig adjunktus, majd 1906-1920 között előadó volt.
- Doktori értekezését „A csomópontok merev kötése okozta mellékfezsültségek grafikai meghatározása” címmel írta, melynek eredményeként

- 1906-ban az egyetem Mérnöki Karának történetében hetedikként szerezte meg a műszaki doktori címet, majd 1909-ben habitált.
- 1906-ban magántanári képeztést kapott és a "Vasbetonszerkezetek" c. tárgy meghívott előadója lett.
- 1908-1909-ben a Bega-csatornán épülő temesvári Ligeti-úti híd tervezője volt. A híd a 38,4 méteres középső támaszközével a kor legnagyobb vasbeton gerendahídja volt, mely az 1910-es párizsi világkiállításon dicsőséres oklevelet is kapott.

- 1916-ban címzetes rendkívüli tanár lett, majd 1920-ban nyilvános rendes tanárrá nevezték ki.
- 1920-ban hozták létre a II. sz. Hídépítéstani Tanszéket, melynek vezetőjévé választották.
- Elnyerte 1922-ben a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet arany, 1931-ben az ezüst fokozatú kitüntetését.
- 1928-tól két tanéven át volt a Mérnöki és Építési Osztály dékánja.
- 1931-ben létrehozta a II. sz. Hídépítéstani Tanszék Beton- és Vasbetonépítési Laboratóriumát, amelynek igazgatója is lett.
- Az 1931. évi magyar vasbetonszabályzat kidolgozására alakult bizottság elnöke volt.
- A Magyar Tudományos Akadémia 1931-ben választotta levelező tagjává.
- Magyar Anyagvizsgálók Egyesületének elnöke 1934-39 között.
- A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet vasbeton bizottságának elnökévé 1938-ban választották meg.
- 1938-ban a Magyar Érdemrend kiskeresztjét kapta a Margit híd kiszélesítési munkálatai körül szerzett érdemeiért.
- A Mérnök Továbbképző Intézet 1939. július 26-án Buday László, Pattantyús Á. Géza és Mihailich Győző professzorok kezdeményezésére jött létre, mint Európa első mérnöktovábbképző intézete. Mihailich Győző volt az intézet első igazgatója.
- 1941-ben lett a Nemzeti Természettudományi Tanács alelnöke. (1941-54)
- 1942/43 és 1949/50-es tanévekben a Műegyetem (ekkor már: Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem) rektora.
- 1945-ben a Duna-hidak újjáépítésére alakult bizottság tanácsadójának hívták meg.
- 1948-ban a Budapesti Műszaki Egyetem tiszteletbeli doktorává fogadta.
- Az IVBH (Nemzetközi Híd- és Szerkezetépítési Egyesület) Magyar Tagozatának elnöke volt 1948-tól.
- 1948-ban a Kossuth-díj arany fokozatát kapta a műszaki tudományok területén elért eredményeiért. (Megosztott díj: Dr. Schimanek Emil)
- 1948-ban a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja lett.
- 1950-ben a Népköztársasági Érdemrend III. fokozata kitüntetésben részesült.
- Az 1950-ben az újjászervezett MTA Műszaki Tudományok Osztályának első vezetője volt, s ő szervezte ezen belül az Építéstudományi Bizottságot.
- 1953-tól az MTA Műszaki Tudományok Osztályának tiszteletbeli elnöke.
- 1954-ben a Drezdai Műszaki Egyetem (Technische Hochschule Dresden) is díszdoktorává fogadta.
- 1957-ben vonult nyugalomba, de a tanszék munkatársaival az 1966-ban bekövetkezett haláláig tartotta a kapcsolatot.
- 1957-ben a Munka Vörös Zászló Érdemrend kitüntetésben részesült.
- Az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem 1959-ben gyémánt, 1961-ben műszaki doktori aranyoklevelet, 1965-ben vasdiplomát adományozott számára.
- 1962-ben a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Munka Érdemrend kitüntetését adományozott számára.
- 1966. március 18-án hunyt el Budapesten. Az egyetem és az akadémia saját halottjának tekintette. Koporsóját I. éves hallgatók kísérték a Farkasréti temetőben, a Feszület Köröndön nyugszik. Emlékét az egyetem udvarán mellszobor őrzi [1-9], amelyről a következőt írja az egyetem [4]: „*Kimagasló egyéniségére hivatott emlékeztetni az egyetem kertjében születése 100. évfordulója alkalmából bronzba öntött szobra [4].*”

„*Kitűnő tervező volt. Bár a vasbetonépítés atyjának dr. Zielinski Szilárdot tekintjük, a magyar vasbetonépítés elméleti és gyakorlati megalapozása elsősorban Mihailich Győző nevéhez fűződik. Mindig hangoztatta, hogy a jó oktató csak az lehet, aki nem szakadt el az ipari élettől, aki előadásait, gyakorlatvezetését az iparból vett, lehetőleg saját példákkal támasztja alá [5].*”

Mihailich Győző mellszobra a BME parkjában [6]

Művei:

- Az 1908-ban átadott temesvári, Liget úti híd;
- A szolnoki Tisza-híd (1910–11);
- Ganz és Társa – Danubius fumei hajógyárában a voloscai út feletti vasúti felüljáró (1910-11);
- A Sebes-Körös berekböszörményi hídja (1910–11);
- A tamáshidai Fekete-Körös híd (1911–12);
- A málnási Olt-híd (1912-13);
- A budapesti dominikánus templom vasbeton kupolája (1912-13);
- Az ecsedi Láptársulat csatornáit áthidaló vasbeton hidak és vasbeton zsilipek (1913-14);
- A kéméni Garam-híd;
- A dinnyési felüljáró;
- Az újpesti víztorony;
- Mihailich erősítési és szélesítési tervei alapján építették újjá 1935 és 1937 között a budapesti Margit-hidat;
- Folly Róberttel közösen tervezte a polgári hidat (1938–41; 1947–48) és a szegedi hidat a Tiszán (1948);
- Díjazottak voltak az óbudai és lágymányosi Duna-hidak építésére készített tervei;
- Szakértőként tevékenyen vett részt a felrobbantott budapesti hidak újjáépítésében;
- A 35.000 tonnás gabonatarház Csepelen (1927–29), építésének idején egyike Európa legnagyobb építményeinek. Hazánk első öntött-beton épülete;
- Szabó József utcai autóbuszgarázs csarnok Zuglóban (1929–30).

Újpesti Víztorony [1]

Mihailich Győző életével, munkásságával kapcsolatos dokumentumok tárháza már egy „Google-keresés” kapcsán is 8.420 egység átnézését kínálja. Ezekből csupán szemezgetni lehet. Ha a szokásos, általános források mellett hangsúlyozottan kívánjuk felhívni a Tisztelt Olvasó figyelmét néhány jelentősegteljesebbre, akkor a néhai Balázs György professzor 2004-ben megjelent munkáját [5] és a mintegy félórás videoműsorra mindenképpen [8] hivatkoznunk kell. A különböző forrásokat áttekintve,

Temesvár, Liget úti Bega híd [1]

összehasonlítva azonban azt is meg kellett állapítanunk, hogy néhány esetben a névben is betűhiba fordulhat elő, pl. „Michailich” vagy „Mihalich” és ez a hivatkozások során sokszorozódhat), ill. az élettörténethez kötődő évszámokban is vannak eltérések.

Irodalomjegyzék

- [1] Mihailich Győző élete, munkássága: https://hu.wikipedia.org/wiki/Mihailich_Győző (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [2] Mihailich Győző, Arcanum Adatbázis <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-életrajzi-lexikon-7428D/m-76AF9/mihailich-gyozo-76DDF/> (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [3] Mihailich Győző, Wikiwand: https://www.wikiwand.com/hu/Mihailich_Győző (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [4] Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Hidak és Szerkezetek Tanszék: Mihailich Győző: https://hsz.bme.hu/sites/default/files/hirek/hsz/mihailich_gyozo.pdf (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [5] Balázs Gy.: Dr. Mihailich Győző. Műszaki alkotók, Magyar mérnökök. 6. Füzet. 2004. https://library.hungaricana.hu/en/view/HidakUtak_Muszaki_Alkotok_peldakepek_06/?pg=0&layout=s (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [6] Mihailich Győző mellszobra, kép részlet, Feltöltő: Pinczés Sándor: <https://www.kozterkep.hu/3395/mihailich-gyozo-mellszobra#vetito=153817> (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [7] Hetven éves az Árpád híd – Sztálin nevét viselte átadásakor, 1950-ben https://pestbuda.hu/cikk/20201109_hetven_eves_az_arpad_hid_sztalin_nevet_viselte_az_atadaskor (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [8] Michailich Győző - Mérőföldkövek a magyar technika történetében <https://www.youtube.com/watch?v=Xvxuu8kqvvo> (Letöltés dátuma: 2021.07.06.)
- [9] Tallózás a mérnöktovábbképzés klasszikus kiadványaiból. Budapest. 1982, Budapesti Műszaki Egyetem, 1782-1982. pp. 31-102.

*Tóth László, Erdei Réka
(felelős szerkesztő, digitális szerkesztő)*